

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра філософії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Беліков С.Б.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 4 ФІЛОСОФІЯ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньої програми «Міжнародний бізнес»

«25» 08 2020 року - 18 с.

Розробники: Бондаренко О.В, завідувачка кафедри філософії, д-р філос. н., проф., Арсентьева Г.О., доцент кафедри філософії, канд. філос. н., доц. __

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії

Протокол від «25» 08 2020 року № 1

Завідувач кафедри філософії

«25» 08 2020 року (О.В. Бондаренко)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «10» 06 2020 року № 6

«10» 06 2020 року Голова (М.В. Дедков)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми* «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

«10» 06 2020 року Керівник групи (І.О. Лазнева)

*Якщо дисципліна викладається невипусковою кафедрою

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»; Освітня програма: «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин - 90		2-й	2-й
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента -60	Освітній ступінь: бакалавр	15 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	70 год.
		Індивідуальні завдання	
-	14 год.		
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –31% до 69%,
для заочної форми навчання –1% до 99%.

1. Мета навчальної дисципліни

Курс «Філософія: загальний курс» у Національному університеті «Запорізька політехніка» входить до циклу дисциплін загальної підготовки, що забезпечують формування когнітивної, світоглядної, соціально-адаптивної, загальнокультурної компетенцій бакалаврів і є вибірковою дисципліною для спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньої програми (спеціалізація) «Міжнародний бізнес». Курс «Філософія: загальний курс» передбачає ознайомлення студентів із основними ідеями, теоріями та проблемами світової філософії, із розмаїттям підходів і методологій при їх вирішенні. Все це має забезпечити у студентів усвідомлення специфіки філософського знання, сприяти формуванню у них високої світоглядно-методологічної культури мислення та формування гуманістичних цінностей.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо курсу «Філософія: загальний курс» попередньо їм необхідно опрацювати таку дисципліну як «Історія України». Після цього одночасно з курсом «Філософія» опрацьовуються такі курси, як «Історія міжнародних економічних відносин» та «Політико-правова система України». Отримані знання в подальшому стануть теоретико-методологічною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Історія української культури», «Міжнародні економічні відносини», «Макроекономіка», «Міжнародна торгівля», «Міжнародна економічна інтеграція» та «Глобалізація і транснаціоналізація світової економіки».

Метою дисципліни «Філософія: загальний курс» є формування філософської культури мислення, засвоєння студентами базових теоретичних знань та практичних навичок застосування філософської методології при розв'язанні завдань суспільної й індивідуальної життєдіяльності, щоб студенти, майбутні магістри, науковці, фахівці з різних галузей суспільного виробництва збагатили свій інтелектуально-творчий потенціал знаннями:

- на понятійному рівні – основних тенденцій розвитку сучасної філософії, її історії, її основних сучасних напрямків, шкіл, концепцій, а також засвоїли загальну теорію пізнання;
- на фундаментальному рівні – змісту філософії, її сутності, предмету та структури, її історії, зокрема, й особливостей історії вітчизняної філософської думки;
- на практично-творчому рівні – сучасного стану філософського знання людства, осягнули завдання, принципи й функції комунікативної філософії сучасного світу (на відміну від онтологічної чи гносеологічної філософії попередніх епох).

Завдання

- викласти загальні засади філософії, визначити передумови її виникнення, логіку розвитку та основні напрями й тенденції розгортання;
- розкрити зміст історико-культурного розвитку людства як процесу розвитку філософії;
- надати цілісне уявлення про особливості змісту та проблематики філософського знання, його основні поняття, категорії, проблеми, імена;
- розтлумачити специфіку сучасного етапу розвитку філософії в історії людства та особливості філософствування сучасної людини постмодерністського світу;
- сформувати навички творчого мислення, вміння доводити та відстоювати свою думку; сприяти формуванню світоглядних цінностей, гуманізації особистості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх

теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність використовувати інструментарій філософського і соціально-філософського аналізу для розуміння категорій, теорій, концепцій і методів у галузі міжнародного бізнесу, застосовувати основні філософські принципи для теоретичних знань щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому і міжнародного бізнесу зокрема.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу з урахуванням базових уявлень про основи філософії, що сприяють розвитку міжнародного бізнесу як системи.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами будь-якої діяльності, у тому числі у міжнародних економічних відносинах та міжнародному бізнесі різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням філософії причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань на підґрунті світоглядно-гуманістичного змісту філософії, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності на основі застосування філософської методології.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.

РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Філософія як система знання. Філософія Давнього світу. Класична парадигма західноєвропейського філософствування

Тема 1. Що таке філософія. Коло філософських проблем

Специфіка філософського знання (філософії як системи знання людини про світ) та природа філософських проблем. Основні поняття і категорії філософії: «людина», «буття», «свідомість», «самосвідомість». Коло філософських проблем: «людина – світ» як предмет філософії, проблема буття, проблема свідомості та мислення, проблема пізнаванності світу тощо. "Вічні" питання філософії: проблема смерті та безсмертя людини, проблема людського щастя, проблема сенсу життя й інші. Філософія як історія виникнення та розвитку філософських напрямків, систем, шкіл, проблем.

Тема 2. Філософія Давнього світу: Давній Схід, Античність

Давній світ як Давній Схід та Давній Захід, західний та східний типи філософствування. Східна парадигма філософського знання, особливості східного типу філософствування. Картина світобудови, згідно з давньосхідною філософією, та місце людини у ній. Основні категорії східної філософії: «сансара», «нірвана», «атман», «брахман», «карма», «медитація» й інші. Філософія Давньої Індії та Давнього Китаю: основні філософські школи, напрямки, проблеми. Людина та світ у філософії епохи Античності. Становлення філософської проблематики: досократики. Проблема першооснови світу: Фалес, Анаксимен, Анаксимандр. Натурфілософія та космоцентризм Античності. Зародження діалектики: Геракліт. Елементи наукового мислення: Піфагор. Парадокси могутності людського розуму: Зенон Елейський. Народження філософії людини (софісти, Сократ): формула «людина – міра усіх речей» софістів та формула «Пізнай себе!». Філософські системи Платона (вчення про ідеї) та Аристотеля (метафізика, теорія пізнання, формальна логіка). Теорія ідеальної держави Платона. Доба еллінізму: стоїки, епікурейці, скептики, кініки (циніки) й інші.

Тема 3. Середньовіччя в історії філософії та культури

Людина Середніх віків та світ людини (картина світу) цієї епохи. Християнський релігійний світогляд як основне джерело формування європейської середньовічної філософії. Перша модель ортодоксії філософії Середніх віків: Блаженний Августин (принцип «вірю, щоб зрозуміти»). Друга модель ортодоксії філософії Середніх віків: принцип «віра шукає розум», Фома Аквінський як систематизатор середньовічної схоластики. Суперечка про «універсалії»: реалізм та номіналізм. Руйнування картини світу Середніх віків: епоха Реформації (Мартін Лютер). Становлення перед-буржуазного типу людини.

Тема 4. Філософія Нового часу

Революція у свідомості людини епохи Відродження. Народження людського «Я» Нового часу (історичний, культурологічний, психологічний й ін. аспекти). Культура «у пошуках індивідуальності». «Абстрактний індивідуалізм» людини Нового часу, замість «станового індивідуалізму» людини Середньовіччя. Людське «Я» Нового часу: онтологічне, логічне, психологічне, гносеологічне, діяльне вимірювання людини. Вихідні принципи філософії Нового часу: Ф.Бекон (емпірико-індуктивна програма освоєння світу), Р.Декарт (раціоналістично-дедуктивна програма освоєння світу). Формула «Знання є силою, якщо воно істинно» Ф.Бекона. «Cogito ergo sum» («мислю, отже, існую»)»

Р.Декарта. Політична філософія Нового часу: Н.Макіавеллі, Т.Гоббс, Дж.Локк. Логіка формування класичного поняття «держава»; теорія «суспільного договору» Дж.Локка. Німецька класична філософія – І.Кант, Г.Гегель. Філософська система абсолютного іdealізму Г.Гегеля. Філософія марксизму. Діалектико-матеріалістична концепція суспільства. Проблема людини у філософії марксизму.

Змістовий модуль 2. Філософія сучасного світу та у сучасному світі

Тема 5. Наука як феномен Нового часу та Новітнього часів

Наука як феномен Нового часу та елементи наукового мислення людини в інші історичні епохи. Гносеологічний вимір людини в епоху Нового часу. «Розум, що Пізнає» Нового часу. Суб'єкт-об'єктна парадигма науки. «Вродженні ідеї» розуму, «природне світло розуму» та очевидність раціоналістично-дедуктивних методів виведення як критерій істини Р.Декарта. Наука як культурно-історичний, гносеологічний і соціальний феномен Новітнього часу. Філософія про історичний розвиток та роль науки і техніки у суспільстві. Співвідношення суспільного та науково-технічного прогресу. Філософія науки: "наука" у розумінні та інтерпретації Новітнього часу (К.Поппер, Т.Кун й ін.). Специфіка сучасного наукового пізнання та знання.

Тема 6. Філософія Новітнього часу (XX-XXI ст.)

Зміна засад філософського мислення наприкінці XIX - поч. XX ст.: перегляд принципів і традицій класичної раціоналістичної філософії та народження нового («некласичного») філософського підходу до світу та до людини. Критика раціоналістичної традиції: А.Шопенгауер як засновник новітньої філософії XX ст. «Бог мертвий», «переоцінка цінностей», «надлюдина» Ф.Ніцше. Людська суб'єктивність (суб'єктивне буття людини) як новий вид реальності у філософії Новітнього часу. Західна філософія XX ст. – основні напрямки: феноменологія, екзистенціалізм, герменевтика, постпозитивізм й ін. Філософія психоаналізу З.Фройда: проблема співвідношення «свідомого» та «несвідомого» у людині. Філософія мови Новітнього часу: «мовні ігри», «світ (та людина) як текст». Філософія постмодерністського світу (з кінця XX ст.): «руйнування наративів», відмова від будь-якого центрування картини світу та «глобальний поліцентризм», «деконструкція», «дискурс», «ризом», «хаосмос», інтерпретативне мислення тощо. Деякі філософські аспекти буття сучасної цивілізації у XXI ст.

Тема 7. Українська філософія у світовому філософському полі лозі

Витоки і джерела української філософії. Образи Роду і Любові як засадничі світоглядні орієнтири стародавніх слов'ян.

Філософські думки часів Київської Русі. Становлення української філософії. Світочі української культури: К.Туровський, К.Смолятич й ін. «Любомудри» XVI-XVII ст. (І.Вишенський, Г.Смотрицький й ін.).

Антропологічні ідеї мислителів Києво-Могилянської Академії (Ф.Прокопович, Й.Кононович-Горбацький й ін.). Принцип кордоцетризму української філософії. Г.Скоровода про «дві натури, три світи», про «сродну працю». Серце і розум в філософії П.Юркевича.

Філософські обрії української культури XVIII-XIXст. Мислителі Кирило-Мефодіївського товариства (П.Куліш, Т.Шевченко й ін.). Антропологічні і соціально-філософські виміри української літератури XIX ст.

Феномен радянської філософії. Філософія і радянська ідеологія. Старша генерація українських філософів в еміграції. Релігійно-філософські думки І.Огієнка, А.Річинського, А.Шептицького та ін.

Екзистенційно-антропологічна тенденція розвитку української філософії на межі ХХ-ХХІ ст. Київська антропологічна школа (В.Табачковський, Г.Волинка й ін.). Аналітична тенденція розвитку української філософії (М.Попович, С.Кримський й ін.). Філософські обрії сучасного літературознавства: осмислення світу під кутом зору внутрішнього досвіду особи (Є.Сверстюк, О.Забужко й ін.). Основні напрямки філософських досліджень у сучасному українському науковому дискурсі. Місце української філософії у світовому полілозі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Філософія як система знання. Філософія Давнього світу. Класична парадигма західноєвропейського філософствування												
Тема 1. Що таке філософія. Коло філософських проблем	14	2	4	-	-	8	13	2	-	-	2	9
Тема 2. Філософія Давнього світу: Давній Схід, Античність	14	3	4	-	-	7	12	-	1	-	2	9
Тема 3. Середньовіччя в історії філософії та культури.	7	-	-	-	-	7	9	-	-	-	1	8
Тема 4. Філософія Нового часу	10	2	-	-	-	8	11	-	-	-	2	9
Разом за змістовим модулем 1	45	7	8	-	-	30	45	2	1	-	7	35
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Філософія сучасного світу та у сучасному світі												
Тема 5. Наука як феномен Нового та Новітнього часів	15	2	2	-	-	11	15	-	1	-	3	11
Тема 6. Філософія Новітнього часу	15	4	3	-	-	8	15	2	-	-	4	9
Тема 7. Українська філософія у світовому філософському полілозі.	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Разом за змістовим модулем 2	45	8	7	-	-	30	45	2	1	-	7	35
Усього годин	90	15	15	-	-	60	90	4	2	-	14	70

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Що таке філософія та навіщо вона. Коло філософських проблем	4	1
2	Тема 2. Філософія Давнього Сходу	2	
3	Тема 3. Антична філософія	2	
4	Тема 4. Новий час в історії людства. Класична наука як феномен Нового часу	2	
5	Тема 5. Філософія сучасного світу (Новітнього часу) та у сучасному світі	3	1

6	Тема 6. Українська філософія у світовому філософському полілозі	2	
	Разом	15	2

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Що таке філософія. Коло філософських проблем.	8	10
2	Філософія Давнього світу: Давній Схід, Античність	7	10
3	Середньовіччя в історії філософії та культури	7	10
4	Філософія Нового часу	8	10
5	Наука як феномен Нового та Новітнього часів	11	10
6	Філософія Новітнього часу	8	10
7	Українська філософія у світовому філософському полілозі	11	10
	Разом	60	70

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання не передбачені.

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

10. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань міжнародного бізнесу, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – для практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;

- проблемний виклад матеріалу – для створення й розв’язання проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
<p>РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань на підґрунті світоглядно-гуманістичного змісту філософії, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності на основі застосування філософської методології (СК 16)</p>
<p>РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.</p>	<p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням філософії причинно-наслідкових та просторово-часових зв’язків (СК 11)</p>
<p>РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань на підґрунті світоглядно-гуманістичного змісту філософії, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності на основі застосування філософської методології (СК 16)</p>
<p>РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань на підґрунті світоглядно-гуманістичного змісту філософії, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності на основі застосування філософської методології (СК 16)</p>
<p>РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб’єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб’єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.</p>	<p>Здатність використовувати інструментарій філософського і соціально-філософського аналізу для розуміння категорій, теорій, концепцій і методів у галузі міжнародного бізнесу, застосовувати основні філософські принципи для теоретичних знань щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому і міжнародного бізнесу зокрема. (СК 2) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу з урахуванням базових уявлень про основи філософії, що сприяють розвитку міжнародного бізнесу як системи (СК 3) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв’язків між суб’єктами будь-якої діяльності, у тому числі у міжнародних економічних відносинах та міжнародному бізнесі різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (СК 8)</p>

<p>PH 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.</p>	<p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня з урахуванням базових уявлень про основи філософії, що сприяють розвитку міжнародного бізнесу як системи (СК 8)</p>
---	--

12. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Міжнародний бізнес» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 4 змістовних модулів, які містять 20 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Міжнародний бізнес» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Міжнародний бізнес» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом,

індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Види контролю: поточний, рубіжний(проміжна атестація).

Форма підсумкового контролю – іспит.

Оцінювання академічних успіхів студента з дисципліни «Філософія: загальний курс» здійснюється за такими критеріями та у відповідності до такої методики:

	Лекції	Семінарські (практичні) заняття	Самостійна робота студента	Підсумкове рубіжне опитування	
<i>Найменування завдань</i>	Тестові письмові опитування (за темами лекції) та реферативний звіт з 3-х тем навч. програми	Усні опитування, письмові тестові і не-тестові опитування (згідно з тематикою заняття)	Виконання тематичного (творчого) письмового завдання		<i>Разом</i>
Лекції Семінари СРС Підсумкове рубіжне опитування	15+15	40	10	15 (+5)	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових рубіжних контролів за перший та другий змістовні модулі.

Екзамен проводиться за наявності незадовільної підсумкової оцінки або за вибором студента, як письмове опитування (містить /разом 15 запитань/ 5 теоретичних запитання, 10 тестових запитань) або як усний екзамен.

Отже, екзамен оцінюється за такою шкалою:

Поточне тестування							Підсумкове рубіжне опитування (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			15 + (5)	100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7		
12	12	8	12	12	12	12		

T1 ... T7 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
85 – 89	B	добре	
75 – 84	C		
70 – 74	D		
60 – 69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Контроль знань здобувачів вищої освіти *заочного відділення* здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи, для виконання якої відкрито доступ до допоміжної інформації в системі, в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua> та у методичних вказівках до виконання контрольної роботи з дисципліни «Філософія: загальний курс», а також аудіоконсультації у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача), а також повідомлення та листування на платформі електронної пошти arsentevagalina@gmail.com.

14. Методичне забезпечення

1. Презентації за лекційними темами курсу (доступні в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>).

2. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських занять з дисципліни «Філософія» (для студентів денної форми навчання всіх спеціальностей ЗНТУ) [Текст] / Укл.: Арсентьєва Г.О., Бондаревич І.М., Головка Л.В., Дєвочкіна Н.М., Ємельяненко Є.О., Коваль В.М. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2014. – 58 с. – 5284e

3. Навчально-методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Філософія» (для студентів-бакалаврів заочної форми навчання всіх спеціальностей ЗНТУ) [Текст] / Укл.: Бондаренко О.В., Бондаревич І.М., Головка Л.В., Ємельяненко Є.О., Повзло О.М., Тарадайко С.М. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2015. – 58 с. – 5673e

4. Конспект лекцій з дисципліни «Філософія» [Текст] / Г.О. Арсентьєва, О.В. Бондаренко, І.М. Бондаревич, Л.В. Головка, П.В. Володін, Н.М. Дєвочкіна, Є.О. Ємельяненко, О.М. Повзло, С.М. Тарадайко. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2015. – 143 с.

5. Методичні рекомендації для студентів заочного відділення з дисципліни «Філософія» (технічні спец.) [Текст] / Укл.: Ємельяненко Є.О., Рябенко Є.М. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. – 30 с. – 6577e

6. Методичні рекомендації до організації семінарських занять з дисципліни «Філософія» (для студентів денного відділення, спец. 125 Кібербезпека, 153 Мікро- та наносхемотехніка, 172 Телекомунікації та радіотехніка [Текст] / Укл.: Ємельяненко Є.О. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 14 с. – 7184e

7. Методичні рекомендації з курсу «Філософія» для семінарських занять (денної форми навчання, ІФФ) [Текст] / Укл.: Н.М. Дєвочкіна. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 38 с. – 7186e

8. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з дисципліни «Філософія» (для бакалаврів денної форми навчання, за спец. 016 Спеціальна освіта, 017 Фізична культура і спорт, 227 Фізична терапія, ерготерапія /освітня програма/ «Корекційна освіта», «Фізичне виховання», «Фізична реабілітація»: навчально-методичне видання [Текст] / Укл.: Коваль В.М. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2018. – 22 с. – 7180e

15. Рекомендована література

Базова

1. Бичко А.К. Історія філософії. Підручн. / А.К. Бичко, І.В. Бичко, В.Г. Табачковський. – К.: Либідь, 2001. – 408 с.
2. Буслинський В.А. Основи філософських знань. Підручн. / В.А. Буслинський, П.І. Скрипка. – Львів: Новий Світ, 2010. – 352 с.
3. Васянович Г. Вступ до філософії / Г. Васянович. – Львів: Норма, 2001. – 216 с.
4. Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: Навч. пос. / В.М. Вандишев. – К.: Кондор, 2005. – 474 с.
5. Воронкова В.Г. Філософія: Навч. пос. / В.Г. Воронкова. – К.: Професіонал, 2004. – 464 с.
6. Вступ до філософії: Кредитно-модульний курс (навч.-метод. пос. для студ. заочників) / [Л.О. Алексєєва, З.О. Борисова, Т.О. Андрєєва, З.Р. Іващук; За ред. Л.М. Нікітіна]. – К.: Центр навч. літератури, 2008. – 256 с.
7. Вступ до філософії / [Г.І. Волинка, В.І. Гусєв, І.В. Огородник, Ю.О. Федів]. – К.: Вища школа, 1999. – 624 с.
8. Горський В.С. Історія української філософії / В.С. Горський. – К., 1996.
9. Захара І.С. Українська філософія: Навч. пос. / Ігор Захара – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014. – 354 с.
10. Ільїн В.В. Філософія: Підручник: у 2 ч. / В.В. Ільїн, Ю.І. Кулагін. – К.: Альтерпрес, 2002. – Ч.1. Історія розвитку філософської думки – 464 с.; Ч.2. Актуальні проблеми сучасності – 480 с.
11. Касьян В.І. Філософія: Навч. пос. / В.І. Касьян. – К.: Знання, 2004. – 400 с.
12. Кондзьолка В.В. Історія середньовічної філософії: Навч. пос. / В.В. Кондзьолка. – Львів: Світ, 2001. – 320 с.
13. Кремень В.Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції. Підручн. / В.Г. Кремень. – К.: Книга, 2005. – 528 с.
14. Кремень В.Г. Філософія: Логос, Софія, Розум. Підручн. / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн. – К.: Книга, 2007. – 432 с.
15. Кунцман П. Філософія: справочник / П. Кунцман. – К., 2002. – 272 с.
16. Лук'янець В.С. Філософський постмодерн: Навч. пос. / В.С. Лук'янець, О.М. Соболюк. – К., 1998.
17. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини. Навч. пос. / В.Г. Нестеренко. – К., 1995.
18. Огородник І.В. Історія філософської думки в Україні: Курс лекцій / І.В. Огородник, В.В. Огородник. – К., 1999.
19. Пазенок В.С. Філософія. Навч. пос. / В.С. Пазенок. – К.: Академвидав, 2008. – 280 с.
20. Петрушенко В.Л. Філософія. Курс лекцій: Навч. пос. / В.Л. Петрушенко. – Львів: Новий Світ, 2000, 2005. – 506 с.
21. Петрушенко В.Л. Філософський словник: терміни, персоналії, сентенції / В.Л. Петрушенко. – Львів: Новий Світ, 2011.
22. Причепій Є.М. Філософія: Підручн. [Текст] / Є.М. Причепій, А.М. Черній, Л.А. Чекаль. – К.: Академвидав, 2009. – 592 с.
23. Социальная философия: Учебн. / Под общ. ред. В.П. Андрущенко, Н.И. Горлача. – К.-Харьков, 2002.
24. Старовойт І.С. Філософія / І.С. Старовойт, Т.О. Сілева, Г.О. Орендарчук. – Тернопіль, 1997.
25. Томпсон М. Восточная философия: Пер. с англ. / М. Томпсон. – М., 2000.

26. Філософія: Підручн. / [Г.А. Заїченко, В.М. Сагатовський, І.І. Кальний, В.І. Даниленко; за ред. Г.А. Заїченка й ін.]. – К.: Вища школа, 1995. – 455 с.
27. Філософія: Навч. пос. / За ред. І.Ф. Надольного. – К.: Вікар, 2001. – 457 с.
28. Філософія: світ людини. Курс лекцій. Навч. пос. – К.: Либідь, 2004. – 337 с.
29. Філософський словник соціальних термінів / За ред. В.П. Андрущенко. – Харків: РИФ, 2005. – 372 с.
30. Філософія / За ред. М.Г. Горлача. – Харків: Консул, 2000. – 672 с.
31. Філософський енциклопедичний словник Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди НАНУ. – К.: Генеза, 2002. – 502 с.
32. Філософська думка в Україні: Бібліогр. словн. / В.С. Горський, М.Л. Ткачук, В.М. Нічик й ін. – К.: Пульсари, 2002. – 244 с.
33. Хамітов Н. Історія філософії: проблема людини. Навч. пос. / Н. Хамітов, Л. Гармаш, С. Крилова С. – К., 2000.
34. Ярошевець В.І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручн. / В.І. Ярошевець. – К.: Знання України, 2004. – 214 с.

Допоміжна

1. Андрущенко, В.П. Історія соціальної філософії (західноєвропейський контекст): Підручн. для студ. в.н.з. / В.П. Андрущенко. – К.: Тандем, 2000. – 416 с.
2. Андрущенко, В.П., Губерський Л.В., Михальченко М.І. Соціальна філософія. Історія, теорія, методологія: Підручник для в.н.з. / В.П. Андрущенко, Л.В. Губерський, М.І. Михальченко. – К.: Генеза, 2006.
3. Античность как тип культуры / Отв. ред. А.Ф. Лосев. – М., 1988. – 336 с.
4. Арон Р. Вступ до філософії історії: Пер. з франц. / Р. Арон. – К., 2005.
5. Асмус В.Ф. Античная философия. Учебн. пос. / В.Ф. Асмус. – М.: Высшая школа, 2001. – 400 с.
6. Афонів А.П. Філософія: навч. пос. для студентів нефілософських спеціальностей [Текст] / А.П. Афонів. – Маріуполь: ПДТУ, 2014. – 175 с.
7. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або інтелектуальні подорожі до країни Філософії. / А. Баумейстер. – К.: Мала академія Наук України, 2017. – 238 с.
8. Бевзенко Л.Д. Социальная самоорганизация. Синергетическая парадигма: возможность социальных интерпретаций / Л.Д. Бевзенко. – К., 2002.
9. Библер В.С. Кант – Галилей – Кант: разум Нового времени в парадоксах самообоснования / В.С. Библер. – М.: Мысль, 1991. – 320 с.
10. Блинников Л.В. Великие философы: словарь-справочник / Л.В. Блинников. – М.: Логос, 1997. – 432 с.
11. Бондаревич І.М. Філософія: діалог мислителів, епох, цивілізацій / І.М. Бондаревич. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2012.
12. Валуйський О.О. Практикум з філософії / О.О. Валуйський. – К.: КНТЕУ, 2003. – 243 с.
13. Вільчинський Ю.М. Розвиток філософської думки в Україні. Текст лекцій / Ю.М. Вільчинський, С.В. Вільчинська, М.Г. Скрипник. – Львів, 1991.
14. Всемирная энциклопедия. Философия. XX век / Сост. А.А. Грицанов. – М.: АСТ, Мн.: Харвест, Современный литератор, 2002. – 728 с.
15. Габермас Ю. Філософський дискурс модерну / Ю. Габермас. – К., 2001.
16. Гнатенко П. Феномен природы человека: монография / П.И. Гнатенко. – К.: Вища освіта, 2014. – 267 с.
17. Голубинцев, В.О. Философия для технических вузов [Текст] / В.О. Голубинцев, А.А. Данцев, В.С. Любченко. – Р.-на-Д.: Феникс, 2001. – 512 с.
18. Горський В. Філософія в українській культурі (методологія та історія) / Вілен Горський. – К.: Центр практичної філософії, 2001. – 236 с.
19. Гулыга А.В. Немецкая классическая философия / А.В. Гулыга. – М., 1986.

20. Гуревич А.Я. Средневековый мир / А.Я. Гуревич. – М., 1990.
21. Гуревич П.С. Человек / П.С. Гуревич. – М., 1995.
22. Гуревич П.С. Философия культуры / П.С. Гуревич. – М., 1995.
23. Гьосле В. Практична філософія у сучасному світі: Пер. з нім. / В. Гьосле. – К., 2003.
24. Дахній А.Й. Нариси історії західної філософії XIX-XX ст.: Навч. пос. / Андрій Дахній. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2015 – 486 с.
25. Делез Ж. Что такое философия? / Ж. Делез, Ф. Гваттари. – М.-СПб., 1998.
26. Доброхотов, А.Л. Категория бытия в классической западноевропейской философии [Текст] / А.Л. Доброхотов. – М., 1986.
27. Довгань А. Філософія: лекційний курс для аспірантів техн. спец. (конспективний виклад) / А.О. Довгань. – Тернопіль: Вид-во ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2015.
28. Драч І.Ф. Григорій Сковорода / І.Ф. Драч, С.В. Кримський, М.В. Попович. – К., 1984.
29. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. У 4-х т. – К.: Дух і літера, 2009-2017.
30. Егоров В.С. Философия открытого мира / В.С. Егоров. – М., 2002.
31. Заиченко Г.А. История западной философии: классика против постмодернизма / Г.А. Заиченко. – Днепропетровск, 2000.
32. Зарубіжна філософія XX ст. (читанка) / Під ред. Г.І. Волинки. – Кн. 1-6. – К.: Генеза, 1993.
33. Иванова К. Філософія: кредитно-модульний курс: Підручн. для студ. в.н.з. / К.А. Иванова [та ін.]; за заг. ред. К.А. Иванової. – Х.: НФаУ: Золоті сторінки, 2014. – 472 с.
34. Історія філософії: Підручн. / Ярошовець В.І., Бичко І.В., Бугров В.А. та ін.; за ред. В.І. Ярошовця. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2002. – 774 с.
35. Канке В.М. Основы философии. Учебн. / В.М. Канке. – М.: Логос, 2003. – 288 с.
36. Кезин А.В. Наука в зеркале философии / А.В. Кезин. – М., 1990.
37. Кессиди Ф.Х. От мифа к логосу (становление древнегреческой философии) / Ф.Х. Кессиди. – М., 1992.
38. Кириленко, Г.Г. Краткий философский словарь / Г.Г. Кириленко, Е.В. Шевцов. – М.: Слово, 2002. – 480 с.
39. Козьмук Я. Філософія: Навч. посіб. / Я. Козьмук, О. Задубрівська. – Чернівці: Рута, 2012. – 139 с.
40. Крымский С. Философия как путь человечности и надежды / С. Крымский. – К., 2000.
41. Кулик О.В. Філософія: Навч. пос. для в.н.з. III-IV рівнів акредитації / О.В. Кулик. – Дніпропетровськ: Монолит, 2013. – 692 с.
42. Кун, Т. Структура научных революций / Т. Кун. – М., 1975.
43. Курбатов, В.И. Философия в парадоксах и притчах: Учебн. пос. / В.И. Курбатов. – Р.-на-Д., 1996. – 509 с.
44. Лаэртский Диоген. О жизни, учениях и изречениях знаменитых философов / Диоген Лаэртский. – М., 1979. – 556 с.
45. Лой А. Основы практичної філософії: Підручн. / А. Лой, А. Баумейстер, Т. Яшук. – К.: Салій В.В., 2016.
46. Лосев А.Ф. Античная философия истории / А.Ф. Лосев. – М., 1977.
47. Лосев А.Ф. История античной философии в конспективном изложении / А.Ф. Лосев. – М., 1989.
48. Лук Н.И. Философская культура Украины / Н.И. Лук. – К., 1990.
49. Лукьянов А.Е. Становление философии на Востоке. Древний Китай и Индия / А.Е. Лукьянов. – М: Изд-во УДН, 1989. – 188 с.
50. Льюис Дж.Г. Античная философия: от Фалеса до Сократа / Дж.Г. Льюис. – Мн., 1997.

51. Мамардашвили М.К. Как я понимаю философию: Сборник / М.К. Мамардашвили. – М.: Прогресс, 1990. – 368 с.
52. Мареев С.Н. Философия XX века (истоки и итоги): Учебн. пос. / С.Н. Мареев, С.В. Мареева, В.Г. Арсланов. – М.: Академический проект, 2001. – 464 с.
53. Мовчан С. Основи філософії техніки та технології: Навч. пос. для студ., магістрантів та аспірантів вищ. техн. навч. закл. / С.П. Мовчан, О.К. Чаплигін. – Х.: Форт, 2013. – 315 с.
54. Надточаев А.С. Философия и наука в эпоху античности / А.С. Надточаев. – М., 1990.
55. Огородник І.В. Українська філософія в іменах / І.В. Огородник, М.Ю. Русин. – К., 1997.
56. Огородников В.П. История и философия науки / В.П. Огородников. – СПб.: Питер, 2011. – 352 с.
57. Ортега-и-Гассет Х. Что такое философия? / Х. Ортега-и-Гассет. – М., 1991.
58. Проблема человека в западной философии / Сост. П.С. Гуревич. – М., 1989.
59. Пролеев С.В. История античной философии / С.В. Пролеев. – К., 2001.
60. Петрук Н. Філософія: Навч. пос. для студ. в.н.з. / Н.К. Петрук, А.Б. Борканюк. – Хмельницький: ХНУ, 2012. – 283 с.
61. Ратніков В. Основи філософії науки і філософії техніки: Навч. пос. – Вінниця: ВНТУ, 2012. – 291 с.
62. Реале, Дж. Западная философия от истоков до наших дней / Дж. Реале. – СПб., 1994.
63. Ситник О. Культурна антропологія: походження людини і суспільства: Пос. для студ. / Олександр Ситник. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 179 с.
64. Соболь О.М. Постмодернізм і майбутнє філософії / О.М. Соболь. – К., 1997.
65. Современная западная философия: Словарь / Сост.: В.С. Малахов, В.П. Филатов. – М.: Политиздат, 1991. – 414 с.
66. Сосна В. Філософія: Навч. пос. / В.П. Сосна. – Вид. 2-ге, випр. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – 386 с.
67. Социальная философия: Хрестоматия [Текст]. – М., 1994.
68. Стивенсон Д. Восточная философия: Пер. с англ. / Джей Стивенсон. – М.: АСТ Астрель, 2005. – 400 с.
69. Тэйчман Дж. Философия: руководство для начинающих / Дж. Тэйчман, К. Эванс. – М.: Инфра-М, 1998. – 248 с.
70. Философия. Справочник студента / Сост. Г.Г. Кириленко, Е.В. Шевцов. – М., 1999.
35. Философия: Учебн. для вузов / Под общ. ред. В.В. Миронова. – М.: Норма, 2005. – 911 с.
71. Философия: учение о бытии, познании и ценностях человеческого существования: Учебн. / [В.Г. Кузнецов, И.Д. Кузнецова, В.В. Миронов, К.Х. Момджян]. – М.: Инфра-М, 2001. – 529 с.
72. Філософія: навч. посіб. для аспірантів і здобувачів / за наук. ред. А.В. Арістової і С.В. Синякова. – К.: НТУ, 2013. – 245 с.
73. Філософія: Підручн. / О.Л. Воронюк. – 3-є вид., переробл. та допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 216 с.
74. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): Навч. пос. / за ред. Л.В. Губерського. – К.: Знання, 2009. – 624 с.
75. Фрейд, З. Психологія. Релігія. Культура [Текст] / З. Фрейд. – М., 1992.
76. Чанышев, А.Н. Философия Древнего мира: Учебн. для вузов [Текст] / А.Н. Чанышев. – М., 2001.
77. Чешко В. Філософія: Навч. пос. / О.М. Кузь та ін.; за заг. ред. В.Ф. Чешка. – Харків: Вид-во ХНЕУ, 2013. – 263 с.

78. Шевченко С. Автентичність людського буття у філософії екзистенціалізму / С.Л. Шевченко. – К.: Ін-т філософії ім. Г.С.Сковороди НАНУ, 2012. – 205 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Електронні посібники з філософії. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/filosofiya/>.
2. Матеріали з філософії в Україні сьогодні. – Режим доступу: <http://www.philosophy.ua/>.
3. Електронна бібліотека з філософії («філософія без меж»). – Режим доступу: http://platonanet.org.ua/load/knigi_po_filosofii/2.
4. Шпаргалка з філософії («сесія без проблем»). – Режим доступу: <http://sesia.in.ua/archives/345>.